

TORGAL

Knjiga 1

Tekst: Žan van Ham

Crtež: Gžegož Rosinski

Glavni urednici: Slobodan Jović i Borislav Pantić

Urednik: Vladimir Tadić

Prevod: Dragan Milojević

Lektura: Agencija Mahačma

Upis teksta: Dejan Đoković@Pero i miš

Dizajn: Ivica Stevanović@Pero i miš

Štampa: Rotografika, Subotica

COPYRIGHT ZA SRPSKI PREVOD

© 2014. Darkwood

IZDAVAČI

Darkwood d.o.o., Beograd

e-mail: info@darkwood.co.rs

www.darkwood.co.rs

011/2622-867

064/6465-755

Čarobna knjiga d.o.o., Beograd

www.carobnaknjiga.rs

021/439-697

Thorgal 1 – La Magicienne trahie

© ÉDITIONS DU LOMBARD (DARGAUD-LOMBARD S.A.) 1988, by Van Hamme, Rosinski

Thorgal 2 – L'île des mers gelées

© ÉDITIONS DU LOMBARD (DARGAUD-LOMBARD S.A.) 1988, by Van Hamme, Rosinski

Thorgal 3 – Les Trois vieillards du pays d'Aran

© ÉDITIONS DU LOMBARD (DARGAUD-LOMBARD S.A.) 1988, by Van Hamme, Rosinski

www.lolombard.com

All rights reserved

CIP - Katalogizacija u publikaciji

Narodna biblioteka Srbije, Beograd

ISBN 978-86-6163-246-4

COBISS.SR-ID 210246924

K

o je taj Torgal čiju prvu knjigu držite u rukama? Kakvim se to svetom kreće i čemu on to stremi?

On nije Konan, uvek voljan da se potuče ili uleti u neku pustolovinu zarad džaka zlatnika ili pomamnog devojačkog zagrljaja; on nije Tor, željan da deli pravdu, da se dokaže u bitkama, a u stvari potajno u potrazi za pohvalom svog oca Odina koja uvek izostane; na kraju, iako mu je možda najsličniji, on nije ni Valijant, jer mu neće biti potrebne godine da sazri, okani se želje za avanturama i slavom i skrasi se.

Ne, iako je očigledno nastao pod uticajem navedenih junaka stripova (ili makar njihovih mit-skih predložaka), iako bi se mogao svrstati u žanr *heroic fantasy*, Torgal je priča za sebe. U doba vikinga, krajem prvog milenijuma, on je crnokosi viking okružen svetlokosim nordijcima, on je skald – trubadur – među krvožednim ratnicima, vičniji je luku i streli nego maču, skroman i ćutljiv u vreme kad su hvalisavost i bučnost bile na ceni, pun unutrašnjeg nemira koji nije lako zapaziti. Njegov svet je pun patuljaka, čarobnica i drugih, čudnijih i košmarnijih stvorenja... ali i prastarih civilizacija.

Ovaj junak nastao je u Belgiji 1977. godine iz pera u to vreme malo poznatog scenariste i pisca Žana van Hama i dotad potpuno nepoznatog crtača poljskog porekla Gžegoža Rosinskog – i proslavio

ih je, naravno. Objavljivao je prvo u nastavcima u strip-reviji *Tintin*, da bi kasnije, kao uspešan serijal, dobio i albumsko izdanje (koje u to vreme još uvek nije bilo zagarantovano kao što je danas). Kad je *Tintin* krajem osamdesetih prestao sa izlaženjem, *Torgal* je nastavio da izlazi samo u albumima.

Šta je to odvojilo Torgala Egirsona, „sina oluje“, ali kasnije i „dete zvezda“, od ostale bulumente franko-belgijskih likova? Svakako je najlakše uočiti crtež Rosinskog – njegov stil, koji od blago karikaturalnog u prve dve epizode vrlo brzo postaje realističan i bogat detaljima, njegovu maštu kad su u pitanju čudovišta i fantazmagorični (i neretko grozomorni) predeli u koje naš junak zalazi. Ali Torgal je daleko od tek predivno nacrtanog stripa.

Van Ham uspeva da pomiri elemente fantazije i naučne fantastike. Naime, iako to možda mnogima na prvi pogled ne deluje očigledno, ta dva žanra se suštinski razlikuju: *fantasy* je zasnovan na setu imaginarnih pravila, skoro pa u potpunosti prepuštenih volji autora (i konvencijama žanra); naučna fantastika se pak zasniva, u manjoj ili većoj meri, na pravilima, kako joj ime kaže, nauke. Ubacivanje i jednog i drugog u istu priču obično se dešava u dugovečnijim serijalima, kad autorima ponestanu ideje. Uspostavljanje i jednog i drugog kao ravnopravnih

oslonaca već na početku omogućilo je Van Hamu da ide na koju god stranu poželi, od bajkovitih priča, preko mračne metafizičke fantazije, pa sve do samih zvezda i onih koji tamo obitavaju.

Ali kao i kod svih drugih dobrih priča, nije stvar samo u tome. Ne, Van Ham i Rosinski u kratkom roku uspeavaju da nas vežu za Torgala i njegovu ljubljenu Arisiju. Sva umešnost u kreiranju fantastičnih svetova (a ona ovde iskazana je pozamašna) ne bi ništa vredela bez umešnosti u stvaranju dopadljivih likova. Torgal, naime, ne traži lagodan život, ni slavu, pa čak ni da deli pravdu (iako se protiv nepravde bori u svakoj prilici). On samo želi mir, da se skradi sa ženom koju voli, da zasnuje porodicu i tako proživi ostatak života. Makar na prvi pogled. Želja za mirom mu neće biti uslišena, naravno, i može se diskutovati koliko je ona iskrena. Naime, s vremena na vreme imamo scene Torgala kako uživa u slobodi koju pruža usamljeno noćno jahanje pored plaže – mnogo više nego u porodičnom miljeu. Ali čak i načelno zalaganje za miran život čini ga antipodom mnogim junacima koji tragaju za Avanturom s velikim A, uzdižu je na pijedestal i smatraju je najvećom vrednošću. „Ne”, kaže Torgal, „ne – vrednost predstavljaju porodica, žena, deca, običan i skroman život”, a avantura koja u doba vikinga vreba iza svakog ćoška samo to ometa. Možda zavarava sebe.

U svakom slučaju, bila ona željena ili ne, tim avanturističkim ometanjima nikad nema kraja. I Van Ham to koristi u najvećoj mogućoj meri, razvijajući likove. Serijal počinje u vikinškom selu, koje će Torgal i Arisija u trećem albumu napustiti i

neku epizodu kasnije se skrasiti drugde. A to je tek početak njihove porodice – nema statusa kvo, serijal prati Torgalov život, a život nije nepromenljiv.

Torgal, kao što smo spomenuli, izlazi od 1977. godine. Van Ham i Rosinski su u tandemu stvorili dvadeset devet albuma, nakon čega je scenarijski mesto preuzeo Iv Sant (poznat ovdašnjoj publici po *Osveti grofa Skarbeka*), te nedavno i Gzavije Dorison (znan i kao scenarista serijala *Long Džon Silver* i *W.E.S.T.*), a postoje i serijali koji se bave sporednim likovima iz serijala. Drugim rečima, u pitanju je jedan od najuspešnijih stripova franko-belgijske škole. No, kod nas nije imao sreće sa izdavanjem. Izlazio je u magazinima *Eks* i *Super*, a kasnije i u *Stripoteci*, ali u crno-beloj verziji i na preskoke. I pokušaj *Belog puta* da izdaje integrale u boji bio je kratkog veka, a takođe nije krenuo od početka. Usled svega toga, knjiga *Torgala* koju držite u rukama, sastavljena od prva tri albuma, prvo je hronološko izdanje u boji koje je ovaj strip doživeo u Srbiji. Ne sumnjamo da će u njemu uživati i stari ljubitelji ovog serijala i oni novi, koje tek čeka ulazak u svet vikinga, mitologije i čudne nauke.

Dakle, ko je taj Torgal, taj „sin oluje”, to „dete zvezda”? Viking, da; junak, svakako; avanturista u svetu punom mitske i naučne fantastike; muž i otac, kasnije. A iznad svega, Torgal je glavni lik jednog od najboljih avanturističkih strip-serijala koje ćete ikada pročitati.

Želeo on te avanture ili ne.

Vladimir Tadić

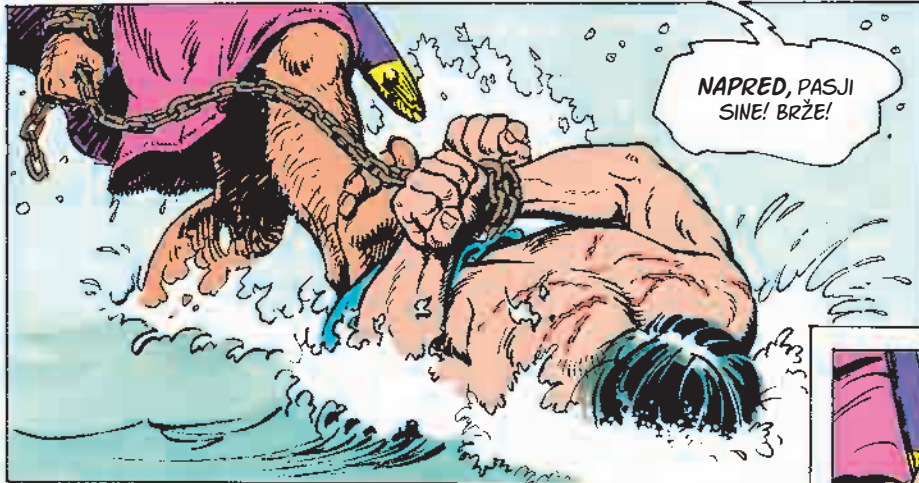

TORGAL

OSVETA ČAROBNICE

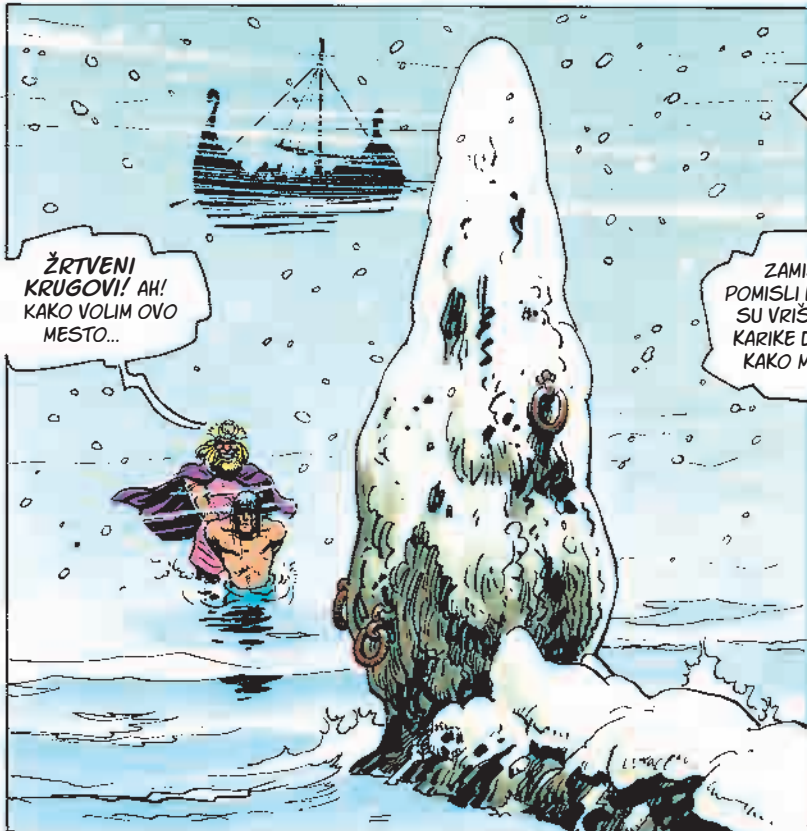
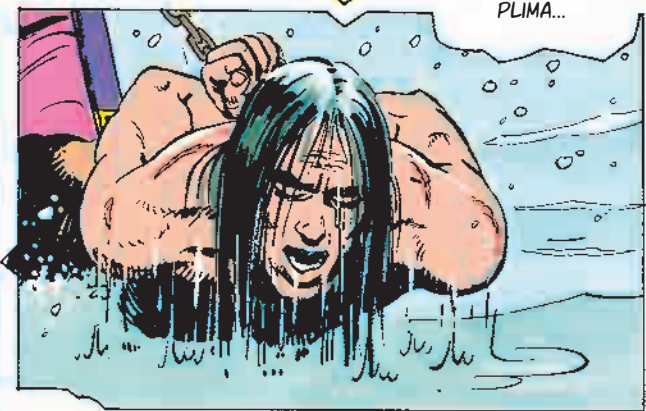

NAPRED, PASJI SINE! BRŽE!

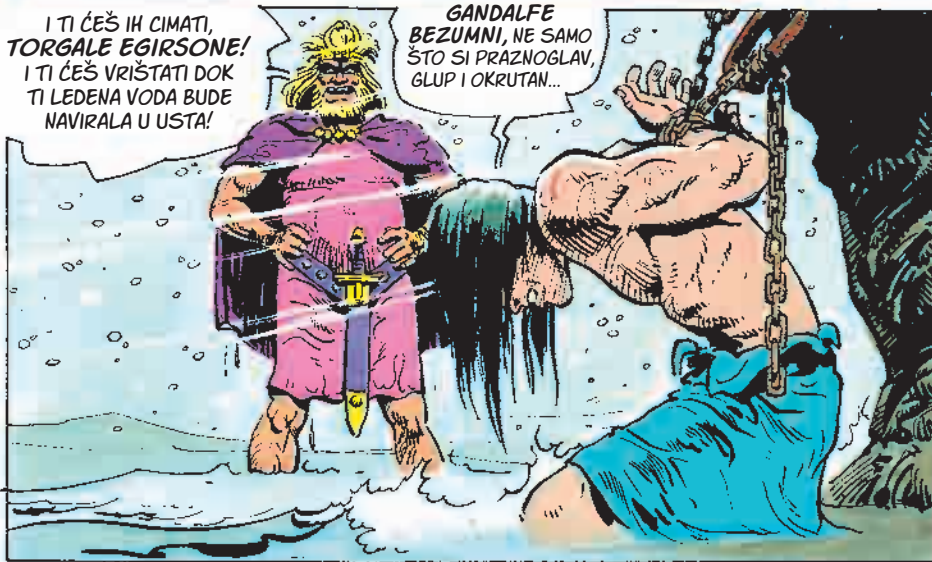
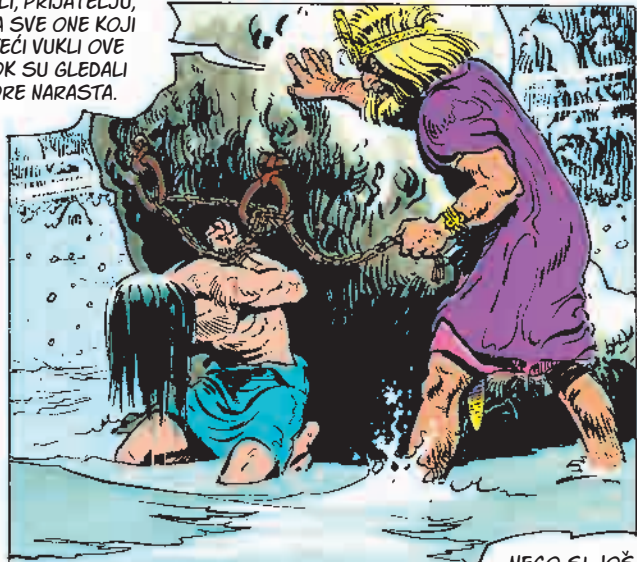

ČEKA NAS PLIMA...

ŽRTVENI KRUGOVI! AH! KAKO VOLIM OVO MESTO...

ZAMISLI, PRIJATELJU, POMISLI NA SVE ONE KOJI SU VRIŠTEĆI VUKLI OVE KARIKE DOK SU GLEDALI KAKO MORE NARASTA.

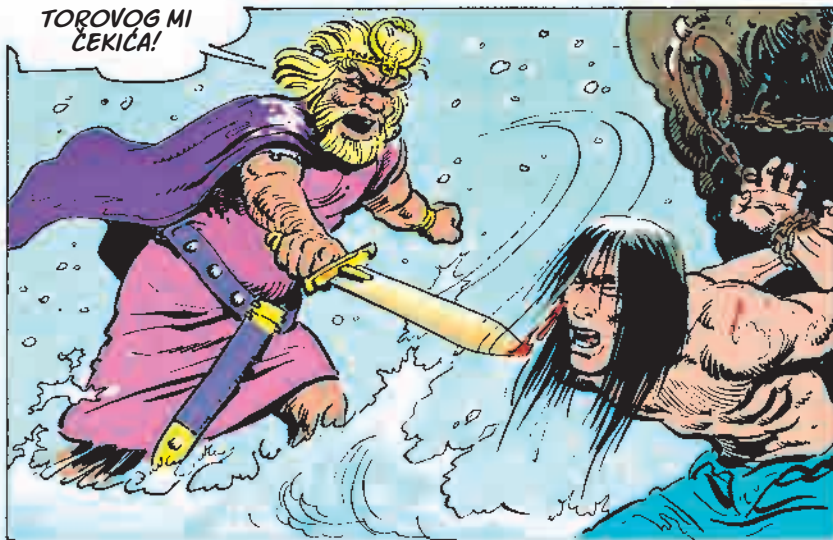

I TI ČEŠ IH CIMATI, TORGALE EGIRSONE! I TI ČEŠ VRIŠTATI DOK TI LEDENA VODA BUDE NAVIRALA U USTA!

GANDALFE BEZUMNI, NE SAMO ŠTO SI PRAZNOGLAV, GLUP I OKRUTAN...

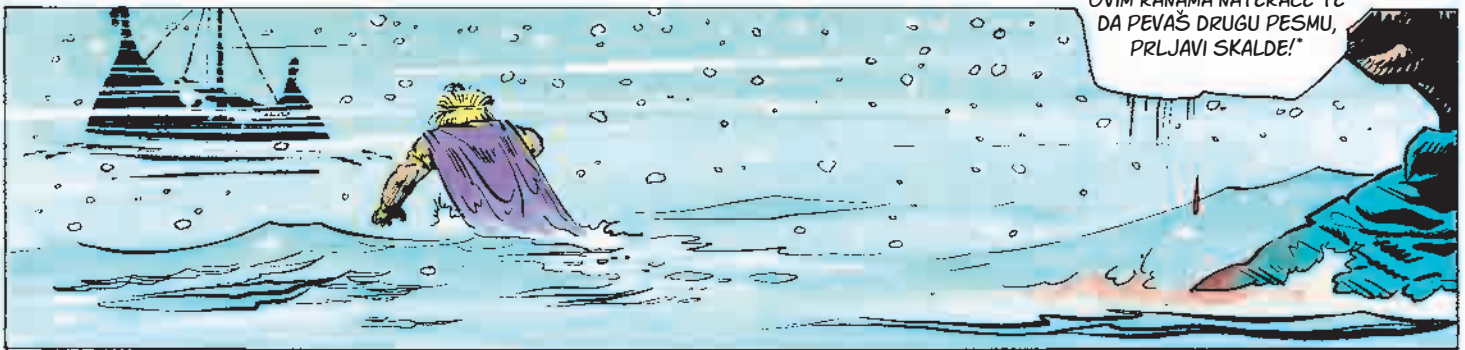
...NEGO SI JOŠ I PREVRTLJIVIJI OD VRANE I VEĆA KUKAVICA OD PREPLAŠENOG ZECA!

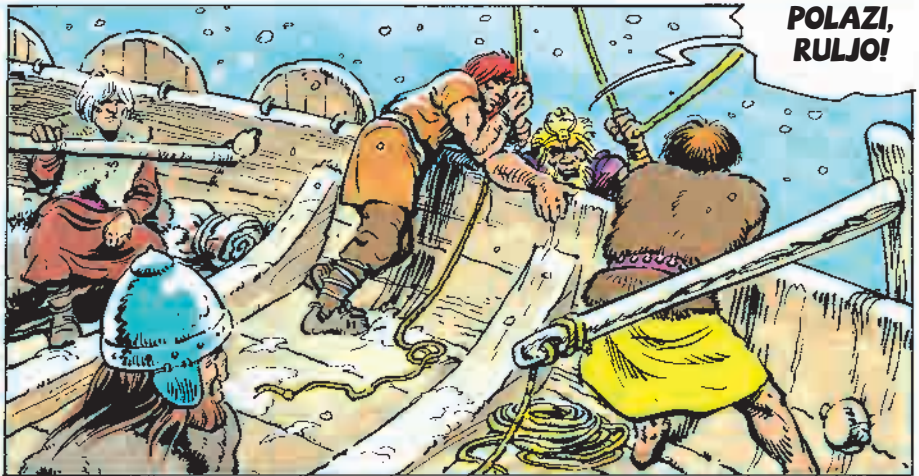
TOROVOG MI
ČEKICA!

PRE NEGO ŠTO
TE HLADNOĆA I VODA
DOKRAJČE, SLANI VETAR NA
OVIM RANAMA NATERAĆE TE
DA PEVAŠ DRUGU PESMU,
PRLJAVI SKALDE!

JA... DOĆI ĆU TI
GLAVE, GANDALFE
BEZUMNI! KUNEM
SE... ZAKLINJEM
SE... UBIĆU TE!

**POLAZI,
RULJO!**

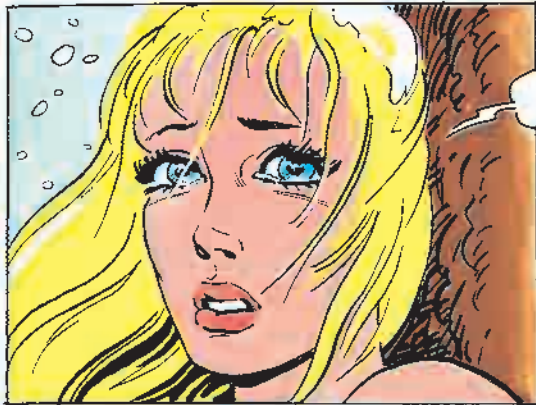
A TI, VOLJENA KĆERI,
SLATKA MALA GOLU-
BICE, NISAM TE
DOVEO OVAMO
DA BI ZATVA-
RALA OČI...

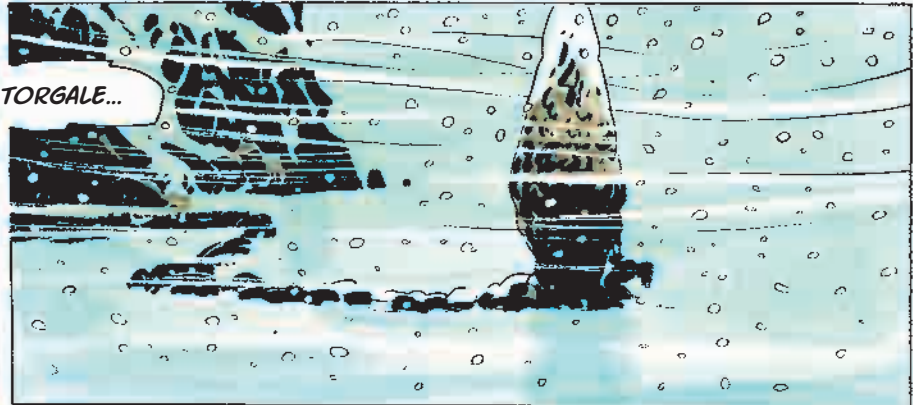
POGLEDAJ, DAKLE,
ANĐELE MOJ LEPI!

POGLEDAJ
POSLEDNJI PUT
JADNO KOPILE KOJE SJ
SE USUDILA DA ZAVOLIŠ!

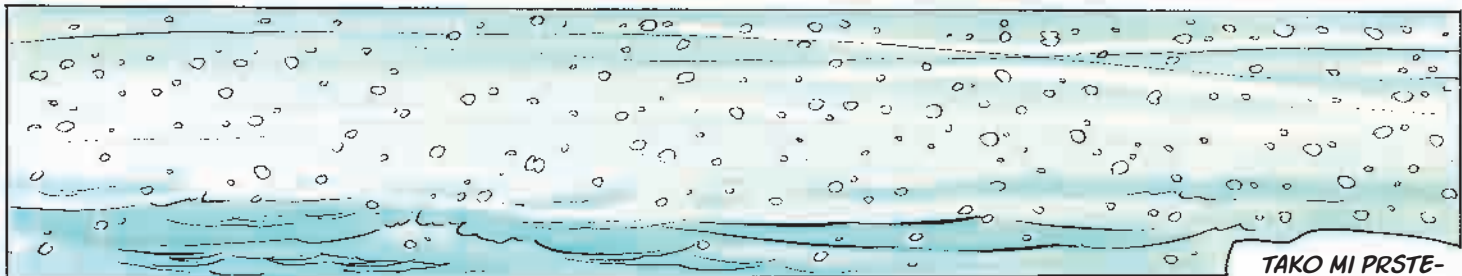
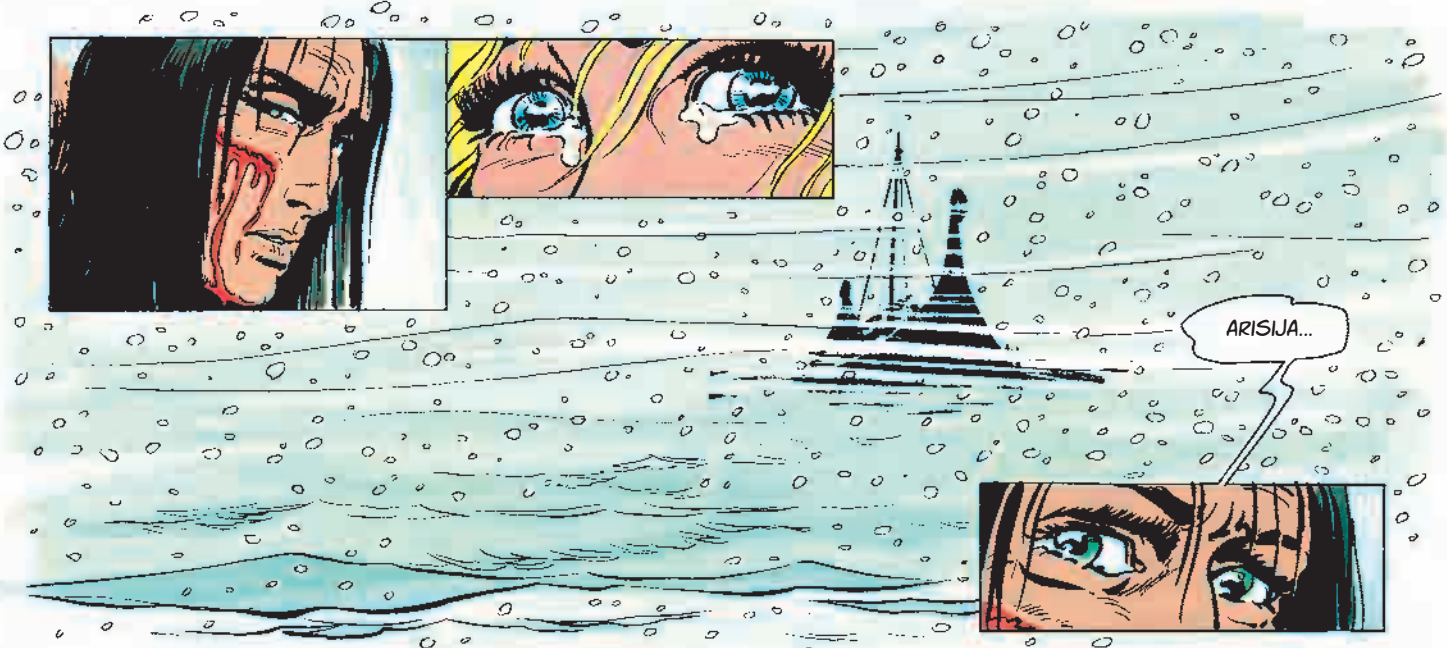
* SKANDINAVSKI NAZIV ZA TRUBADURE.

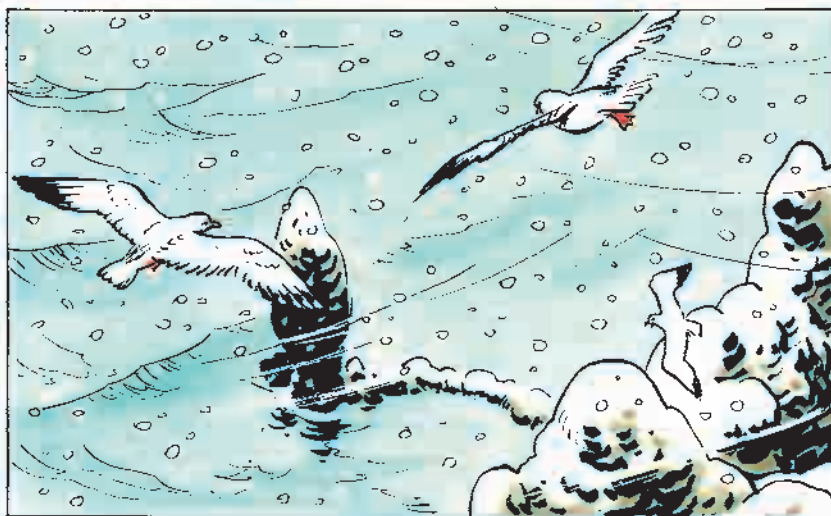
TORGALE...

ARISJA...

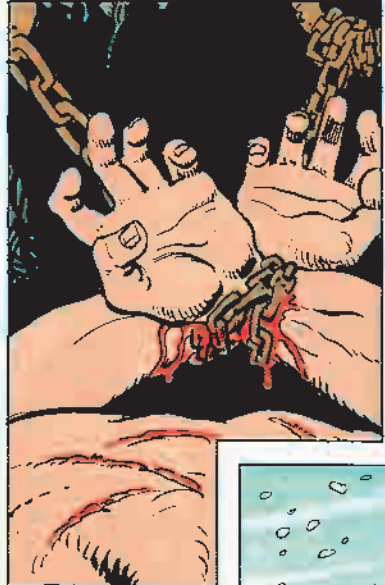

TAKO MI PRSTE-
NOVA MIDGARDA!
PREVIŠE JE GLUPO
OVAKO UMRETI!

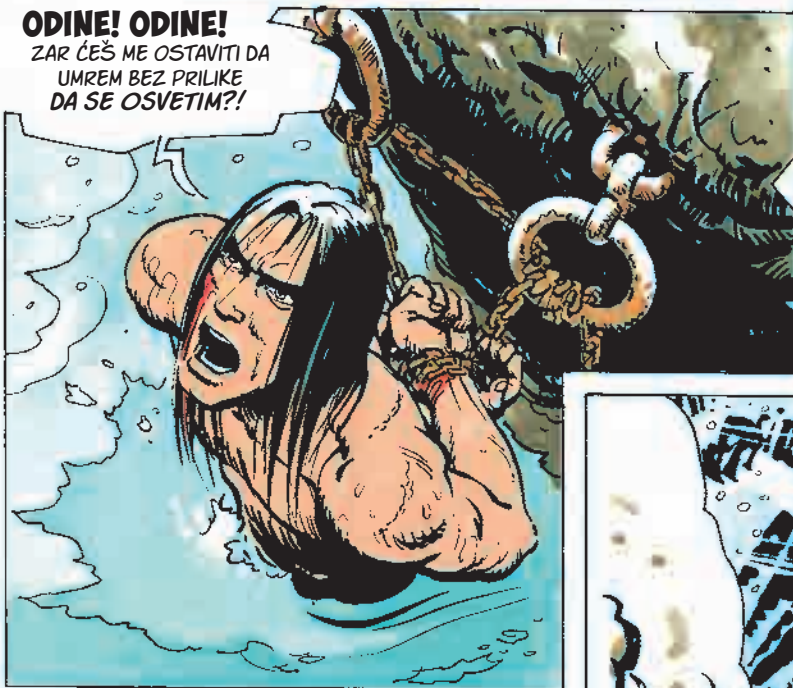

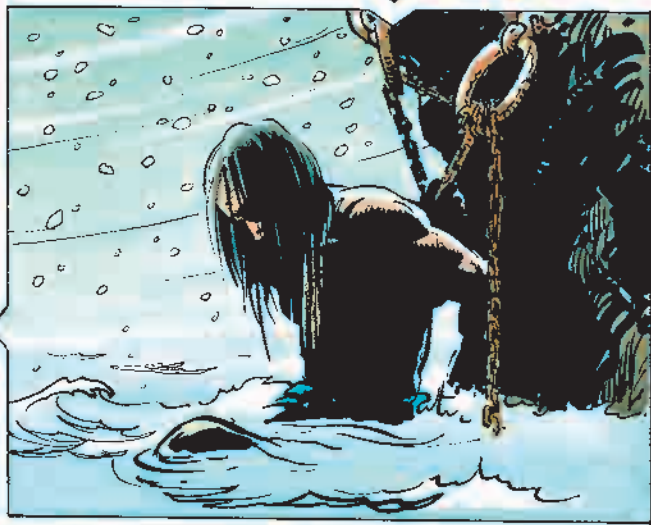
PUŠTAJTE,
PROKLETI LANCI,
PUKNITE!
PUKNITE, KAD
KAŽEM!

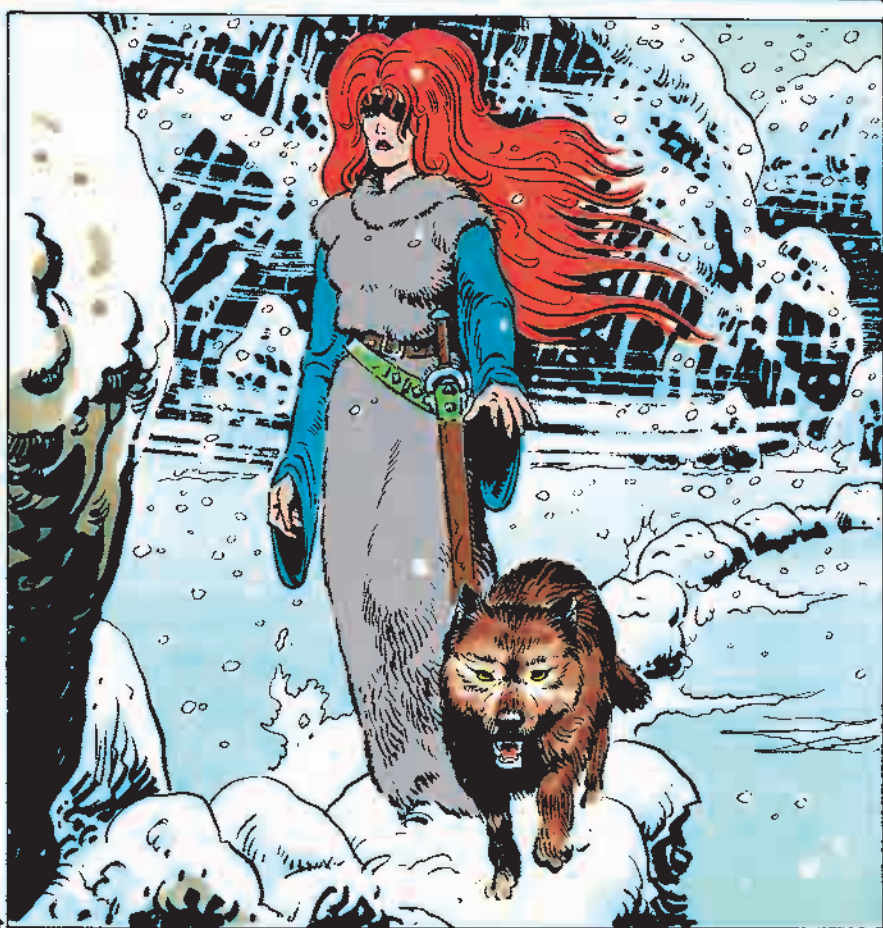
I TI ĆEŠ IH CIMATI, TORGALE EGIRSONE!
I TI ĆEŠ VRIŠTATI!

ODINE! ODINE!
ZAR ĆEŠ ME OSTAVITI DA
UMREM BEZ PRILIKE
DA SE OSVETIM?!

NE, TORGALE
EGIRSONE!

KO SI TI? NE
POZNAJEM
TE...

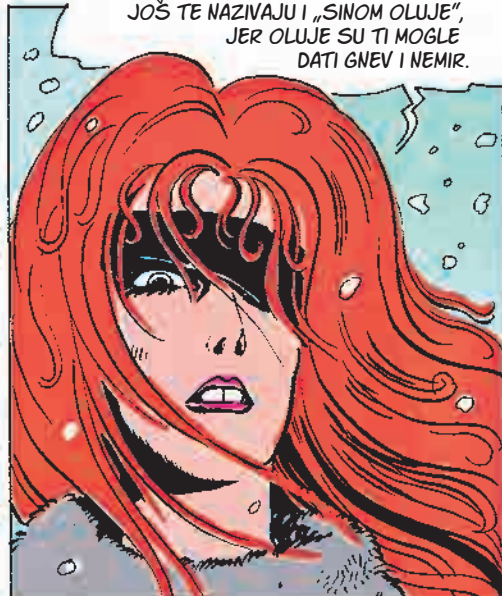
ALI JA
ZNAM TEBE,
TORGALE
EGIRSONE.

TORGAL SKALD... NIKO NE ZNA TVOJE
POREKLO, PA NI TI SAM. ALI SMATRAJU
TE SINOM EGIRA, DIVA
ŠTO VLADA
POD MO-
REM...

JOŠ TE NAZIVAJU I „SINOM OLUJE“,
JER OLUJE SU TI MOGLE
DATI GNEV I NEMIR.

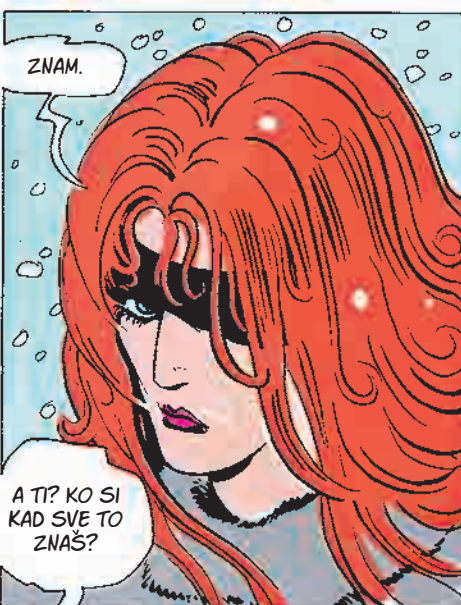

A TVOJ PRESTUP
JE ŠTO SI NEPOZNAT
DOŠAO NIOTKUDA, PA TE JE
ZAVOLELA KĆI GANDALFA
BEZUMNOG, KRALJA
VIKINGA SA SEVERA.

ARISIJA...
I JA NJU VOLIM.

ZNAM.

A TI? KO SI
KAD SVE TO
ZNAŠ?

KASNIJE ĆEŠ ĆUTI MOJE
IME. POTREBAN SI MI, TORGA-
LE EGIRSONE, POTREBNE
SU MI TVOJA SILINA I
TVOJA MRŽNJA.

GOVORIŠ U ZAGONETKAMA,
A MENI JE HLADNO. PROMRZAO
SAM. UZMI TAJ MAČ SA BOKA I
RAZBIJ OVE LANCE.

POSLE ĆEMO
PRIČATI.

NE JOŠ.
IMAM NAJPRE
DA TI PONUDIM
POGODBU.

AKO TE
IZBAVIM,
PRIHVATAŠ LI
DA MI SLUŽIŠ
GODINU DANA?

?!?

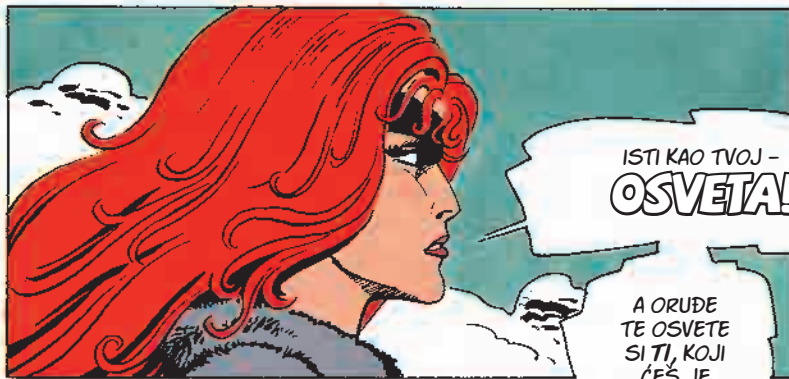
VEĆ SE PET DANA
UDALJAVAMO OD MORA.
VEĆ TRI KAKO SE PENTRAMO
PO HLADNOĆI I
SNEGU...

ŠTEDI DAH, TORGALE.
NADOMAK SMO CILJA.

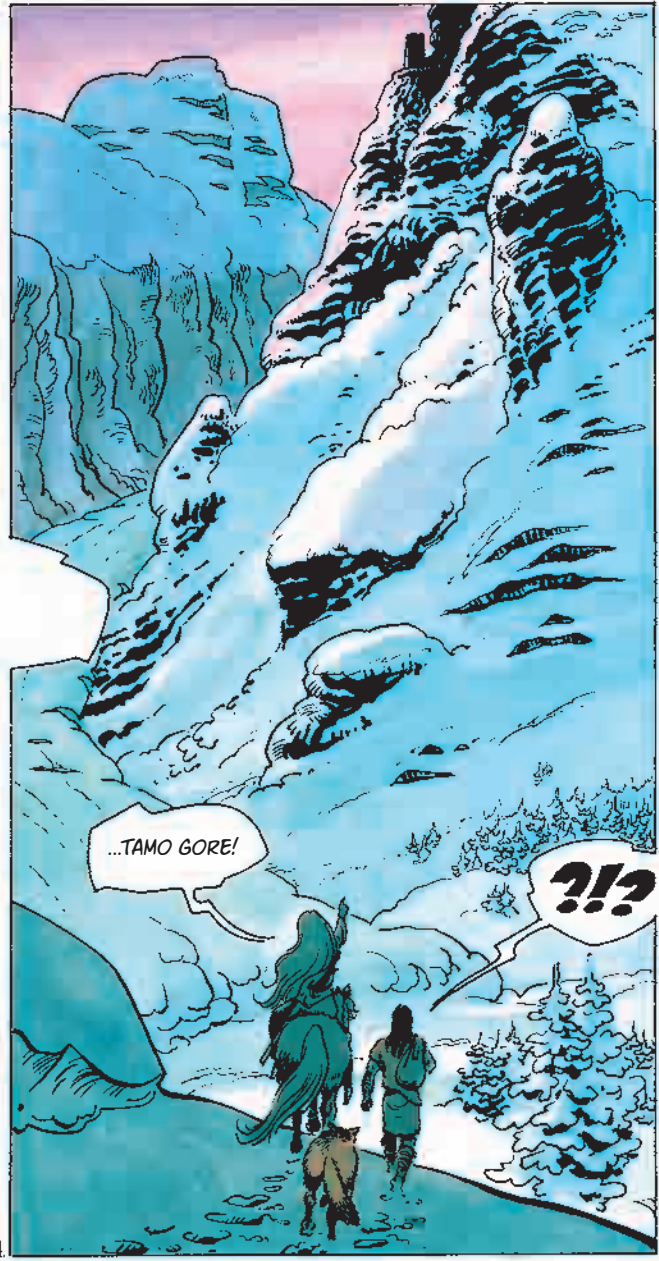
GDE JE TO? NIKO
NE OBITAVA U OVIM
PUSTIM PLANINAMA.

ZA ČIM TRAGAŠ,
BEZIMENA ŽENO?
KOJI JE TVOJ
CILJ?

ISTI KAO TVOJ -
OSVETA!

A ORUĐE
TE OSVETE
SI TI, KOJI
ČEŠ JE
POTRAŽITI
ZA MENE...

...TAMO GORE!

?!?

U TOJ KULI SKRIVEN JE ZLATNI KOVČEŽIĆ. PAZE GA DVA ČUVARA – JEDAN JE DIV, A DRUGI PATULJAK. DIV JE ZASTRAŠUJUĆI PROTIVNIK, ALI PATULJAK JE DALEKO OPASNIJI.

SUTRA, U CIK ZORE, UZEĆEŠ MOJ MAČ, POPEĆEŠ SE LITICOM I POBIĆEŠ ČUVARE. ZATIM ĆEŠ PRONAĆI KOVČEG I DONEĆEŠ GA OVAMO.

ALI...

UĆUTI!

KOME PRIPADA TAJ KOVČEŽIĆ? ZAŠTO...

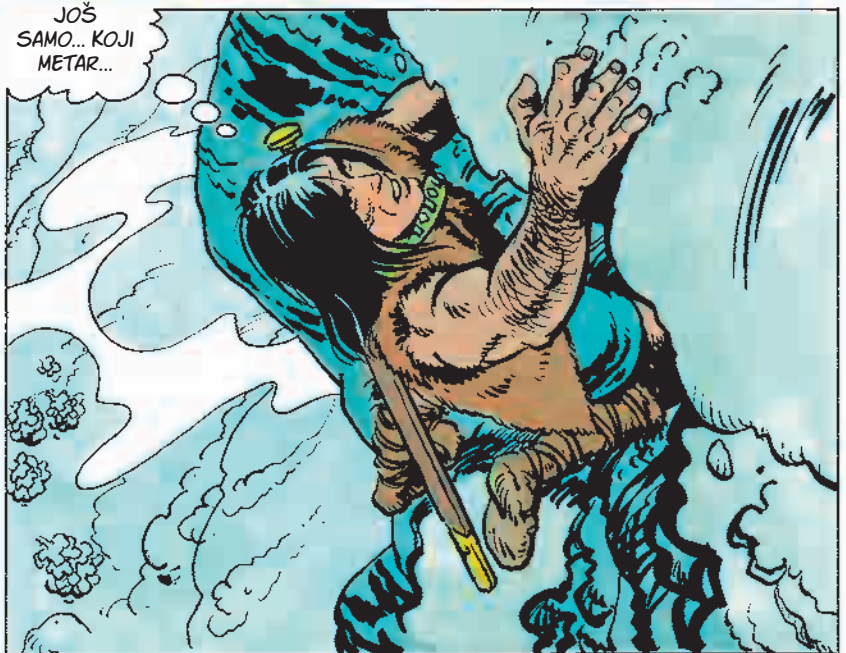

ZAKLEO SI MI SE NA POSLUŠNOST NA GODINU DANA, **TORGALE EGIRSONE**. ZATO SE DRŽI ZAKLETVE I POSLUŠAJ ME!

BEZ PITANJA!

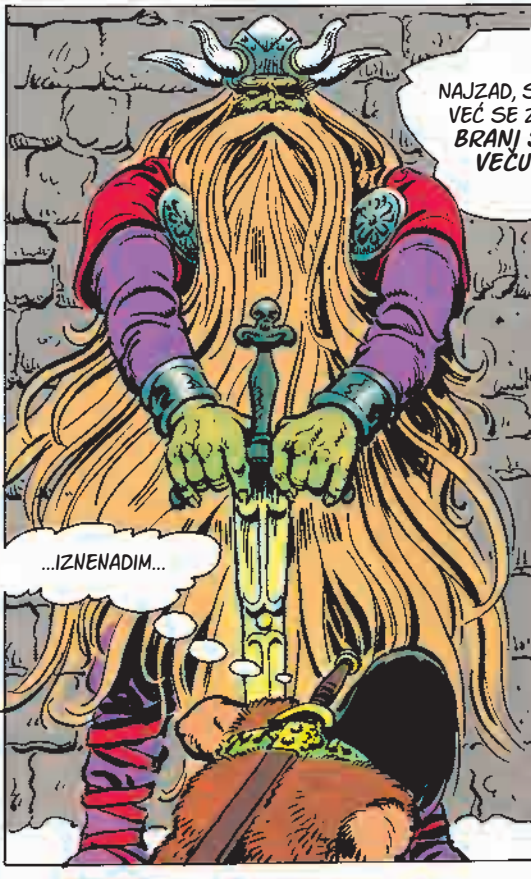
I TAKO, S PRVIM JUTARNJIM ZRACIMA...

JOŠ SAMO... KOJI METAR...

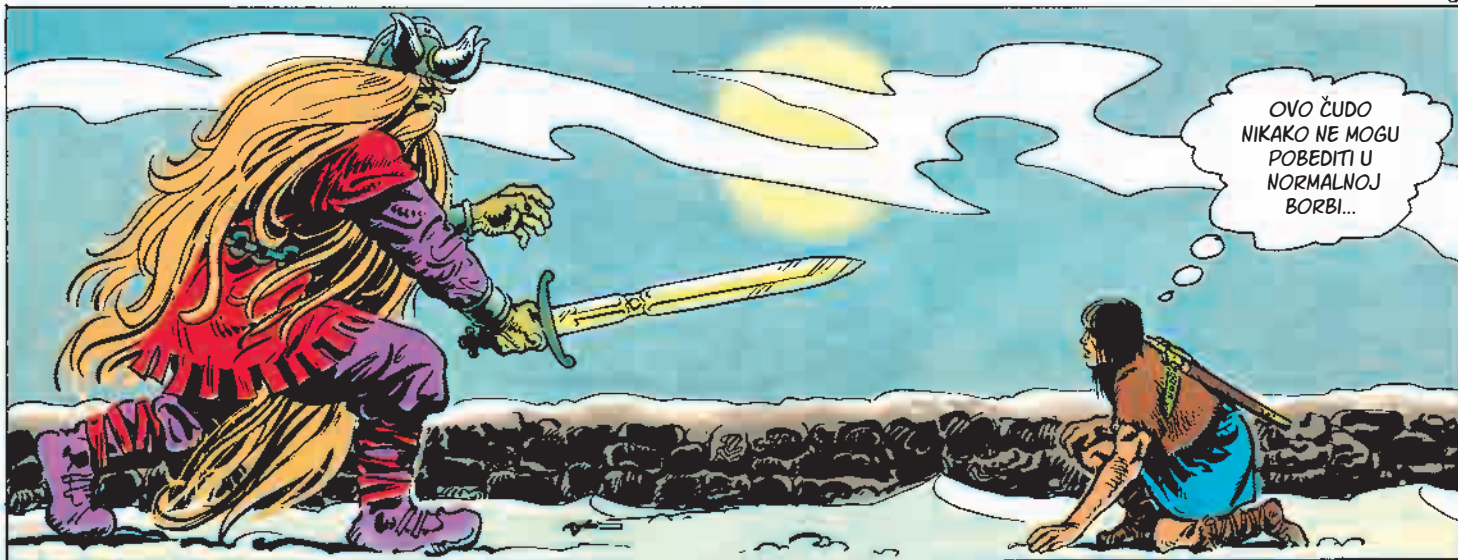
UF! ZASAD JE SVE DOBRO. MOĆI ĆU DA IH...

...IZNENADIM...

NAJZAD, SUPARNIK... VEĆ SE ZABRIŃUH. BRANI SE, ĆO-VEĆULJĀE!

OVO ĀUDO NIKAKO NE MOGU POBEDITI U NORMALNOJ BORBI...

